

Міністерство освіти і науки України
Житомирський державний університет імені Івана Франка

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

*XI Всеукраїнська студентська науково-практична інтернет-конференція
«Стратегічні імперативи економіки та управління в умовах сталого розвитку»*

21-22 листопада 2025 року
м. Житомир

Головний редактор:

Клімова Інна – к.е.н., завідувач кафедри економіки, менеджменту, маркетингу та готельно-ресторанної справи ЖДУ ім. І. Франка

Організаційний комітет:

Саух І.В. – д.е.н., професор кафедри економіки, менеджменту, маркетингу та готельно-ресторанної справи ЖДУ ім. І. Франка;

Фостолович В.А. – д.е.н., професор кафедри економіки, менеджменту, маркетингу та готельно-ресторанної справи ЖДУ ім. І. Франка;

Павлова С.І. – к.е.н., доцент кафедри економіки, менеджменту, маркетингу та готельно-ресторанної справи ЖДУ ім. І. Франка;

Кащук К.М. – к.е.н., доцент кафедри економіки, менеджменту, маркетингу та готельно-ресторанної справи ЖДУ ім. І. Франка;

Калініченко О.О. – к.е.н., доцент кафедри економіки, менеджменту, маркетингу та готельно-ресторанної справи ЖДУ ім. І. Франка;

Пойта І.О. – к.е.н., доцент кафедри економіки, менеджменту, маркетингу та готельно-ресторанної справи ЖДУ ім. І. Франка;

Мосійчук І.В. – к.е.н., доцент кафедри економіки, менеджменту, маркетингу та готельно-ресторанної справи ЖДУ ім. І. Франка;

Іваненко В.О. – к.е.н., доцент кафедри економіки, менеджменту, маркетингу та готельно-ресторанної справи ЖДУ ім. І. Франка.

Рецензенти:

Грабчук Ірина – д.е.н., доцент кафедри міжнародних відносин і політичного менеджменту Державного університету “Житомирська політехніка”;

Фостолович Валентина – д.е.н., професор кафедри економіки, менеджменту, маркетингу та готельно-ресторанної справи Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Збірник тез доповідей XI Всеукраїнської студентської науково-практичної інтернет-конференції «Стратегічні імперативи економіки та управління в умовах сталого розвитку» (21-22 листопада 2025 року) / за ред. к.е.н. Клімової І.О. – Житомир, 2025. – 215 с.

В збірнику представлені тези доповідей студентів та молодих науковців учасників XI Всеукраїнської студентської науково-практичної інтернет-конференції «Стратегічні імперативи економіки та управління в умовах сталого розвитку».

1. Healthcare at war: The Impact of Russia's Full-Scale Invasion on the Healthcare in Ukraine : report. – International Renaissance Foundation, Agency of Legislative Initiatives, Ukrainian Healthcare Center, April 2023. – URL: <https://uhc.org.ua/en/healthcare-at-war-eng/>
2. Health Financing Reform in Ukraine: Progress and Future Directions : report. – International Bank for Reconstruction and Development / The World Bank; World Health Organization, 2022. – URL: <https://openknowledge.worldbank.org/entities/publication/6fa41e9b-653f-51a9-a056-c465c391cb6f>
3. Primary health care financing in Ukraine: a situation analysis and policy considerations. – WHO, October 2023. – (WHO/EURO:2023-8138-47906-70792). – URL: <https://www.who.int/europe/publications/i/item/WHO-EURO-2023-8138-47906-70792>
4. Priorities for health system recovery in Ukraine : joint discussion paper. – WHO; European Union Delegation to Ukraine; U.S. Agency for International Development (USAID) Mission in Ukraine; World Bank, 2023. – URL: <https://www.who.int/docs/librariesprovider2/default-document-library/pfhsru-v-09.pdf>
5. Україна. Кабінет Міністрів. Постанова від 17 жовтня 2023 р. № 1093 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2018 р. № 410». – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1093-2023-%D0%BF>
6. Щорічний звіт про стан здоров'я населення України та епідемічну ситуацію за 2023 рік. URL: <https://moz.gov.ua/storage/uploads/386da5b2-66ed-4e85-932c-d9828ba76a7a/Щорічний-звіт-за-2023-рік.pdf>

ХРУСТ ПОЛІНА

Науковий керівник:

к.е.н., доцент Фартушняк Ольга

Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця

СУТНІСТЬ, ТА ЕЛЕМЕНТИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Для ефективного функціонування сучасного підприємства необхідно підвищувати результативність його діяльності шляхом раціоналізації виробничої діяльності, розвитку інноваційних підходів і забезпечення інвестиційної привабливості. Це досягається за допомогою інформаційної системи, яка забезпечує зацікавлених користувачів достовірними даними для прийняття управлінських рішень. Ключовим джерелом даних про діяльність підприємства виступає фінансова звітність, яка відображає фактичний стан його ресурсів і результати господарювання, маючи значне значення для інформаційно орієнтованої економіки.

Аналіз спеціальної економічної літератури [1-12] показує, що єдиної концепції трактування фінансової звітності підприємства не існує. Вітчизняні та зарубіжні дослідники визначають її по-різному, розглядаючи як елемент методу бухгалтерського обліку (традиційний підхід в законодавчих актах [8]), систему узагальнюючих показників ([1], [9], [11]), сукупність форм звітності [3, 6, 7], інформацію або інформаційні ресурси [12].

Автором системно проаналізовано існуючі підходи до трактування змістовності фінансової звітності підприємства та узагальнено їх за подібними ознаками, що подано у таблиці 1.

Таблиця 1

Комплексні підходи до трактування змістовності фінансової звітності

Ключова ознака	Джерело	Користувачі	Методологічний
----------------	---------	-------------	----------------

			підхід
Сукупність інформаційних ресурсів (джерел)	Шеверя Я. В.	Менеджмент	Аналітичний
Інформаційні дані про фінансовий стан, результати, грошові потоки	ЗУ «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Біла Л.М.	Державні органи, інвестори, кредитори	Формальний
Комплексна модель	Добровольська О., Кравченко М., Даніленко О.	Дослідники, аналітики	Модельний (концептуальний)
Система узагальнюючих показників (статистика, динаміка об'єктів, підсумки діяльності)	Андрієнко В., Сопко В. В. Усач Б.Ф.	Аналітики, керівництво, інвестори	Статистичний (аналітичний)
Сукупність форм звітності (узагальнення даних для користувачів)	Ткаченко Н.М.	Керівництво, інвестори, кредитори	Аналітичний
Сукупність форм звітності (інформація для прийняття рішень)	Завгородній А.Г., Білик М. Д., Білик Т. О. Матківська Н. І.	Керівництво, менеджмент	Аналітичний

Джерело: побудовано на основі [1-12]

Таблиця 1 демонструє різноманітність підходів до визначення фінансової звітності підприємства та її ключових ознак. Вона показує, що звітність виконує комплексну роль (інформаційну, контрольну, регуляторну та інвестиційну), одночасно задовольняючи потреби різних груп користувачів — від керівництва та менеджменту до інвесторів і державних органів. Узагальнення наукових підходів показує, що фінансова звітність є багатовимірним інструментом, який формує повне уявлення про стан, результати та перспективи підприємства.

Вітчизняне законодавство визначає основні вимоги стосовно якості відображених у фінансовій звітності даних, а саме: її зрозумілість і доступність для користувачів, відповідність установленим нормам, достовірність відображених даних та можливість порівняння показників між різними звітними періодами. Також, для забезпечення якості фінансових даних облікове законодавство встановлює ряд принципів підготовки фінансової звітності, таких як автономність, послідовність, безперервність діяльності, нарахування, пріоритет сутності над формою, однорідність грошового вимірника [8].

Фінансова звітність включає основні складові, що відображають зміст звітності і називаються елементами. Вони охоплюють класи інформації, наведені у статтях звітності, які у числовій та текстовій формах відображають економічні ресурси, зобов'язання та зміни, що виникають у результаті господарських операцій і подій. Таким чином, елементи розкривають сутність фінансової звітності, тоді як звітні форми виступають лише способом їх зручного представлення. Коректне визначення елементів звітності забезпечує формування та розкриття релевантної й корисної для користувачів інформації. Варто зазначити, що кожен елемент фінансової звітності має бути відображений за певною оцінкою. На практиці вибір відповідної оцінки здійснюється переважно на основі професійного судження бухгалтера. Фінансова звітність має важливе значення, оскільки слугує ключовим інформаційним базисом з метою вивчення фінансового стану.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрієнко В. Поняття та склад фінансової звітності в умовах гармонізації бухгалтерського обліку. *Наука молода*. 2008. № 9. С. 153–157
2. Біла Л.М. Формування системи фінансової звітності сільськогосподарських підприємств : автореф. дис. на здобуття наук. ст. к.е.н. за спеціальністю 08.06.04 Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. Київ, 2005. 20 с.
3. Білик М. Д., Білик Т. О. Фінансові результати діяльності малих підприємств : оцінка та прогнозування : монографія. Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. Київ : ПанТот, 2012. 279 с.
4. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік. Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит». 7-ме вид., доп. І перероб. Житомир : ПП «Рута». 2016. С. 832.
5. Добровольська О., Кравченко М., Даніленко О. Фінансова звітність як елемент системи управління підприємством. *Економіка та суспільство*. (32). 2021. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-32-34>.
6. Загородній А. Г. Облік і аудит : Термін. словник. Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ, Серія : Економічні науки. 2013. № 4. 360 с.
7. Матківська Н. І. Фінансова звітність підприємства та використання її показників для прийняття управлінських рішень. Актуальні проблеми функціонування господарської системи України: матеріали XXVIII Міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих учених. Львів, Львівський національний університет імені Івана Франка, 2021. С. 104-106.
8. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV URL : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/996-14>. (дата звернення – 13.10.2025).
9. Сопко В. В. Бухгалтерський облік : навчальний посібник 3-є видан., перероб. і доповн. Київ : КНЕУ, 2018, 578 с.
10. Ткаченко Н. М. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. Друге видання, доповн. і переробл. Київ : Алерта, 2020. 192 с.
11. Усач Б.Ф. Аудит: навчальний посібник. Видання 3-тє . К.:Знанняпрес, 2004. 223 с
12. Шеверя Я. В. Фінансова звітність у системі інформаційного забезпечення прийняття рішень: автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. екон. наук: спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит». Житомир. 2011. 21 с.

БЕНДЕЛЬ ДАР'Я
Науковий керівник
к.е.н., доцент Клімова І.О.
ЖДУ ім. Івана Франка

КОНКУРЕНТНА СТРАТЕГІЯ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЙОГО СТІЙКОГО РОЗВИТКУ

У сучасних умовах глобалізації та посилення ринкової конкуренції формування ефективної конкурентної стратегії стає ключовим чинником успіху підприємства. Конкурентна стратегія визначає напрями та способи досягнення підприємством переваг над конкурентами, забезпечує адаптацію до динамічного середовища та підвищення конкурентоспроможності.

Метою конкурентної стратегії є забезпечення підприємству вигідного ринкового становища, стабільного попиту на його продукцію чи послуги, а також підвищення рівня конкурентоспроможності. Вона охоплює визначення цільових сегментів ринку, способів задоволення потреб споживачів, підходів до формування цінової політики, організації збуту та просування товарів.

Основою розроблення конкурентної стратегії є глибокий аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища, оцінка ресурсного потенціалу, ринкових можливостей та